Maria GANEVA

Particularităţi educaţionale în arta actorului după Stanislavsky

GALATI UNIVERSITY PRESS
2013

Copyright © 2013 Galati University Press
Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă în nicio formă fără acordul scris al editurii.

Colecția Arte Teatrale

Galati University Press – Cod CNCSIS 281
Editura Universității "Dunărea de Jos"
Str. Domnească, nr. 47, 800008 – Galați, ROMANIA
Tel. 0336 13 01 39; Fax: 00 40 236 46 13 53
gup@ugal.ro

Referenți ştiințifici:
Prof. univ. dr. Tania FILIP
Conf. univ. dr. Dorel ZAHARIA

Coperta: Andrei ARSENIE-CONSTANTINESCU

ISBN 978-606-8348-75-9

Tipărit la Editura Universității "Dunărea de Jos" din Galați.

CUPRINS

PREFAȚĂ 5
Stanislavski după Stanislavski....5
PARTEA I 11
Aparatul creator al actorului 11
1. Rătăciri şi greşeli....11
2. În ce constă măiestria studentului actor? 13
3. Libertatea scenică secundară – prin psihotehnică 16
4. Perceperea psihofizică – unda verde în profesie....19
5. „Sistemul" şi „psihotehnica" – în ce constă diferența? 22
6. Cum să citeşti cărțile lui Stanislavsky....25
7. Pentru a studia după „sistem" este necesară *sistematizarea* şi armonia artistică 27
8. Cărțile lui Stanislavsky. Neputința de a fi în pas cu el şi neînțelegerea 30
9. Diferența dintre „sistem" şi „metoda lucrului la rol" 36
10. Cât de aproape suntem de „sistemul" lui? 38
10.a. Activarea subconştientului = spontaneitatea reacțiilor 39
10.b. Starea de inspirație 40
10.c. Aducerea la limită 41
10.d. Revenirea la sistem. De ce?....42
10. e. Să cauți adevărul. Credeți că e uşor? 46
10.f. Să lucrezi în acest mod este nepopular şi nerevendicat....50
11. Organizarea practică a muncii actorului. „Sistemul" şi „instrumentele"....52
11.a. Libertatea în „problematizare"....54
11.b. Cum să creezi un comportament pe scenă? Problema este abstractă, acțiunea psihofizică concretă.....55
11.c. Studiul cu broşa 56
11.d. Problema repetării 58
11.e. Munca preliminară cu imaginația 60
11.f. Studiul arderii banilor. *Lucrează pe fragmente şi cu acțiuni fizice simple* 61
12. Fixarea procesului interior – cum te pregăteşti pentru asta? 63
13. Secretele acțiunii fizice....67
14. „Acțiunea fizică" versus „memoria emoțională" în sistemul lui Stanislavsky 72
15. Ştiința despre cea mai simplă acțiune fizică 74
15.a. Acțiunea fizică de pe scenă trebuie însuşită din nou 74
15.b. Tempo-ritmul acțiunii fizice – adecvat circumstanțelor....75
15. c. Acțiunea fizică este calea însuşirii fragmentului dramatic 77
16. O prezentare generală a „Metodei acțiunilor fizice"....80
PARTEA A II-A 83
Munca la textul dramaturgic şi la rol 83
1. Cartea lui Stanislavsky „Munca actorului asupra rolului". «Să devii altul, rămânând în acelaşi timp tu însuți»". 83

1.a. Ce l-a determinat pe Stanislavsky să conceapă o metodă creatoare?.....84
1.b. La ce a renunțat Stanislavsky? 86
1.c. Centrismul emoțional. Etapa de început a elaborării Metodei de lucru la rol 87
1.d. Este necesară „forma" – acțiunea fizică va deveni o carcasă pentru sentimente 89
1.f. O carte fundamentală, dar atât de puțin cunoscută? 91
1.g. Structura cărții „Munca actorului la rol" 93
1. „Prea multă minte strică" de Griboedov. Prezentarea inițială a lucrului asupra rolului.....95
2.a. Perioada de cunoaştere – călătorie prin imaginar. Extras din text. Evaluarea faptelor. Trezirea circumstanțelor interioare.....95
2.b. Perioada trăirilor. Întâlniri imaginare cu persoane care au populat istoria. Naşterea „dorințelor" 98
2.c. Apariția schemei „Partiturii sufleteşti a rolului" 100
2.d. Realizarea partiturii sufleteşti – perioada întruchipării 102
2.e. Începuturile lui Stanislavsky* – pe ce s-a bazat Lee Strasberg în crearea metodei americane 105
3. Metoda reflectată în capitolul „Munca la piesa «Othello»" de Shakespeare (1929-1930) – perioada de tranziție. 106
3.a. Începutul lucrului. Importanța primei cunoştințe cu piesa. Reproducerea conținutului din memorie. Starea pasională. 106
3.b. Introducerea unei noi abordări – însuşirea piesei prin acțiuni simple.....108
3.c. Redarea propriului text ca expresie a gândurilor.....111
3.d. Reîntoarcerea la text. Procesul de învățare a piesei şi a rolului (analiză)...112
3.e. Diverse abordări ale analizei.....114
3.e.1. Extrase din piesă.....114
3.e.2. Întrebări - răspunsuri.....115
3.e.3. Descoperirea subtextului. Completarea imaginației......115
3.e.4. Prezentul, trecutul şi viitorul piesei. Completarea imaginației 116
3.e. 5. Discuție despre piesă – un nou punct de vedere asupra piesei 116
3.e.6. Povestirea conținutului - pasiunea.....117
3.e.7. Evaluarea şi justificarea faptelor – apropierea personală de circumstanțe 118
3.f. Repetiția după idei, fără textul exact al autorului 120
3.g. Justificarea textului original al autorului 121
3.h. Partitura fragmentelor şi problemelor, găsite pe scenă 124
3.i. Importanța ideilor lui Stanislavsky, reflectate în munca la Othello 127
4. Metoda elaborată pe materialul „Revizorul" de Gogol 129
4.a. Vechea metodă de repetiție 130
4.b. Prima repetiție la „Revizorul" de Gogol 132
4.c. A doua repetiție a piesei „Revizorul" de Gogol 135
4.d. Acțiunea cu obiecte imaginare – calea spre finețea şi logica acțiunii fizice.137
4.e. Planul de lucru la rol, în contextul ultimei descoperiri a lui Stanislavski...139
4.f. Actorul – maestrul acțiunii fizice.....142
4.g. „În momentul în care veți interpreta corect rolul din punct de vedere al acțiunilor fizice – el este aproape gata" 142

5. Esența metodei acțiunilor fizice 145
6. Care sunt condițiile, pentru ca metoda să funcționeze. 146
6.a. Ultraprecizie 146
6.b. Acțiunea fizică trebuie să absoarbă „unde, când, cine, de ce" – pentru că este umplută pe interior de circumstanțe 147
6.c. Selecția corectă a acțiunilor fizice – numai ceea ce exprimă un sens interior 149
6.d. Cum să lucrăm la linia acțiunilor fizice. 151
6.e. Coordonarea tuturor liniilor cu relaționarea 152
6.f. Stanislavsky improvizează acțiunile fizice din „Revizorul" 153
6.g. Linia gândirii şi imaginației 156
6.h. Planul elaborării scenelor din „Livada de vişini" de Cehov 159
6.i. Acest principiu dificil – „de la sine" 160
6.j. Crearea impasului – începutul acțiunii frontale 162
7. Metoda acțiunilor fizice – calea către autorizarea rolurilor, o autoanaliză şi o luptă cu clişeele 166
ANEXE 171
BIBLIOGRAFIE 189